

Załącznik

do Uchwały Nr XLV/473/2018

Rady Miejskiej w Chrzanowie

z dnia 23 października 2018 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH,
NARKOTYKOWYCH I INNYCH UZALEŻNIEŃ**

W GMINIE CHRZANÓW

NA ROK 2019

CHRZANÓW

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
I. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU.....	3
II. DIAGNOZA PROBLEMU.....	4
1. Rynek napojów alkoholowych w gminie Chrzanów.....	5
2. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	5
3. Pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna dla osób uzależnionych.....	6
4. Udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy uzależnień.....	7
5. Działalność profilaktyczna.....	8
6. Zdiagnozowane problemy.....	9
III. CELE, PRIORYTETY I ZADANIA PROGRAMU.....	9
1. Cel strategiczny.....	9
2. Cele operacyjne:.....	9
3. Priorytety.....	10
4. Zadania.....	10
IV. REALIZACJA PROGRAMU I ŹRÓDŁA JEGO FINANSOWANIA.....	14
1. Koordynator Programu.....	14
2. Realizatorzy Programu i Partnerzy.....	14
3. Źródła Finansowania.....	15
4. Monitoring Programu i sprawozdawczość.....	15
V. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GKRPA.....	16
VI. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU.....	16

SPIS TABEL

Tabela 1. Wybrane dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w mieście w latach 2016-2017.....	5
Tabela 2. Działalność GKRPA w latach 2016-2017.....	5
Tabela 3. Działalność placówek leczenia uzależnień w latach 2016-2017.....	6
Tabela 4. Działania podejmowane w zakresie pomocy rodzinom, w których występują problemy uzależnienia.....	7
Tabela 5. Cele operacyjne.....	10

WSTĘP

Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 487 ze zm.) oraz ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2018., poz. 1030 ze zm.) samorząd gminy realizuje zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkotykowych poprzez „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkotykowych i innych uzależnień w Gminie Chrzanów”.

Celem głównym Programu jest ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, a w szczególności zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.

Program uwzględnia zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie, realizowane w ramach integracji i współpracy przedstawicieli jednostek organizacyjnych gminy, instytucji publicznych, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów.

I. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Ustawy:

1. ustawa z dn. 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz 487 ze zm.),
2. ustawa z dn. 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1030 ze zm.),
3. ustawa z dn. 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 ze zm.),
4. ustawa z dn. 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1508),
5. ustawa z dn. 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1492),
6. ustawa z dn. 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.),
7. ustawa z dn. 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 994).

Programy krajowe:

1. Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020 (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. poz. 1492).

Programy regionalne

1. Małopolski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2014-2020 przyjęty uchwałą Zarządu Województwa Małopolskiego Nr 138/14 z dnia 13 lutego 2014 r.,
2. Małopolski Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014-2020 przyjęty uchwałą Nr 3/14 Zarządu Województwa Małopolskiego z dn. 2 stycznia 2014 r.

II. DIAGNOZA PROBLEMU

Alkoholizm, a także narkomania i niejednokrotnie towarzysząca im przemoc w rodzinie są problemami społecznymi, które stanowią poważne zagrożenie dla życia społecznego mieszkańców Gminy Chrzanów, w tym dzieci i młodzieży.

Spośród licznych problemów społecznych, jakie występują w naszym kraju, problemy związane z alkoholem i narkomanią mają szczególne znaczenie. Wynika to przede wszystkim z rozmiarów tych zjawisk oraz społecznych i ekonomicznych kosztów, jakie z tego tytułu ponosi budżet państwa. Konsumpcja alkoholu oraz używanie substancji psychoaktywnych ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, ale wpływają na całą populację. Nadużywanie alkoholu oraz używanie substancji psychoaktywnych powoduje wiele szkód społecznych, takich jak: zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie. W związku z powyższym działania w zakresie zapobiegania i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii powinny być przedmiotem szczególnej troski ze strony organów administracji rządowej i samorządowej.

Podstawę prawną rozwiązywania problemów alkoholowych stanowi ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U z 2016 r. poz. 487 ze zm.) a podstawę prawną przeciwdziałania narkomanii stanowi ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1030 ze zm.). Ustawy te określają kierunki polityki państwa wobec alkoholu i narkomanii. Kompleksowo regulują zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, regulują zagadnienia związane z problematyką ograniczania popytu jak i podaży narkotyków, określają zagadnienia dotyczące postępowania z osobami uzależnionymi, wskazują zadania z tego zakresu oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację, określają również źródła finansowania tych zadań. Ustawy te nakładają na gminy obowiązek prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii, integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych.

Realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkotykowych i innych uzależnień w Gminie Chrzanów uchwalanego corocznie przez Radę Miejską w Chrzanowie. Jednostką wskazaną do realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkotykowych i innych uzależnień w Gminie Chrzanów na rok 2019 jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie.

1. Rynek napojów alkoholowych w Gminie Chrzanów

Tabela 1. Wybrane dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w mieście w latach 2016-2017

Stan na koniec		2016 r.	2017 r.
limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % do 18 % alkoholu i powyżej 18 % alkoholu uchwalony przez Radę Miasta		220	220
w tym:	sklepy	120	120
	punkty gastronomiczne	100	100
liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa, powyżej 4,5 % do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa)		151	158
w tym	przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	110	105
	przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	41	38
liczba zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych		376	360
w tym:	przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	298	284
	przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	78	76
liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) i powyżej 18% alkoholu przeznaczonych do spożycia		114	111
w tym:	poza miejscem sprzedaży (sklepy)	93	89
	w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	21	22
liczba decyzji podjętych w sprawie cofnięcia i wygaśnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych		48	48
w tym:	w sprawie cofnięcia zezwolenia	0	0
	w sprawie wygaśnięcia zezwolenia	48	56

Źródło danych: UM Chrzanów

2. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działająca przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Chrzanowie zajmuje się w szczególności inicjowaniem działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz integracją społeczną osób uzależnionych, a także podejmowaniem czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Dane szczegółowe na temat jej działalności przedstawia poniższa tabela:

Tabela 2. Działalność GKRPA w latach 2016-2017

stan na koniec	2016 r.	2017 r.
Liczba otrzymanych przez GKRPA wniosków ws. objęcia osób podejrzanych o nadużywanie alkoholu leczeniem odwykowym (liczba kobiet i mężczyzn)	84	76
Liczba osób, które poprzez działania GKRPA podjęły stacjonarne leczenie odwykowe w ośrodkach leczenia uzależnień	32	16
Liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno – motywujące	140	115
Liczba osób, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	43	23

Źródło: OPS Chrzanów

3. Pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna dla osób uzależnionych

Pomoc terapeutyczną i rehabilitacyjną osobom uzależnionym od alkoholu w gminie świadczą :

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie
 - Dział Profilaktyki i Terapii
 - Grupy terapeutyczne
 - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego w Chrzanowie
 - Poradnia Leczenia Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia
- AA dla osób uzależnionych przy Parafii Św. Mikołaja w Chrzanowie
- AA dla osób uzależnionych przy Parafii Matki Bożej Różańcowej w Chrzanowie

Ponadto gmina współpracuje m. in. z Wojewódzkimi Ośrodkami Leczenia Odwykowego w Andrychowie, Gorzycach, Parzymiechach, Krakowie.

W celu zmobilizowania i zachęcenia osób uzależnionych do podjęcia leczenia istnieje przy Ośrodku Pomocy Społecznej Grupa Intensywnej Terapii Uzależnienia od Alkoholu. Zajęcia odbywają się po dwie godziny dwa razy w tygodniu w poniedziałki i środy. Oprócz spotkań grupowych pracownik Ośrodka udziela porad w zakresie problematyki alkoholowej i narkotykowej.

Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego prowadzi sesje terapeutyczne mające na celu diagnozowanie i motywowanie pacjentów do podjęcia leczenia oraz kontynuowania leczenia odwykowego na etapie pogłębionej terapii. Poradnia udziela pomocy od poniedziałku do piątku w godzinach pracy placówki.

Wspólnoty AA - grupy wsparcia dla osób uzależnionych prowadzą mitingi Anonimowych Alkoholików w czwartki od godz. 17 przy Parafii Matki Bożej Różańcowej oraz w niedziele od godz. 17 przy Parafii Św. Mikołaja.

Dane szczegółowe na temat liczby osób objętych wsparciem przez ww. Placówki przedstawia tabela:

Tabela 3. Działalność placówek leczenia uzależnień w latach 2016-2017

Stan na koniec	2016 r.	2017 r.
Ośrodek pomocy Społecznej w Chrzanowie Grupy Terapeutyczne		
Liczba osób którym udzielono porad specjalistycznych w placówce	200	196
Liczba osób uczestniczących w terapii alkoholowej	46	39
Liczba osób którym udzielono porad w zakresie problematyki narkotykowej	35	36
Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego		
Liczba osób którym udzielono porad specjalistycznych w placówce	152	160
Liczba osób współuzależnionych	28	33
Liczba osób uzależnionych	124	127
Wspólnoty AA		
Liczba osób uczestniczących w sesjach grupowych	Brak danych	Brak danych

Źródło: OPS Chrzanów

4. Udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy uzależnień

Szeroko rozumianą pomoc społeczną oraz wsparcie dla osób dotkniętych i zagrożonych uzależnieniami oraz towarzyszącą mu niejednokrotnie przemocą udzielają:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie
- Powiatowe Centrum Interwencji Kryzysowej
- Centrum Usług Socjalnych w Chrzanowie
- Zespół Interdyscyplinarny przy OPS Chrzanów
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Sąd Rejonowy w Chrzanowie
- Prokuratura Rejonowa w Chrzanowie
- Komenda Powiatowa Policji w Chrzanowie

Osobom i rodzinom zagrożonym i dotkniętym uzależnieniem Ośrodek Pomocy Społecznej świadczy, w oparciu o kontrakt socjalny, pracę socjalną, a w razie potrzeby przyznaje świadczenie w formie finansowej. Osoby zmagające się z tym problemem kierowane są do GKRPA, na spotkania grup terapeutycznych, jak również na spotkania z terapeutą uzależnień. Pracownicy socjalni współpracują również z placówkami leczenia uzależnień, poradniami zdrowia psychicznego, sądami, kuratorami sądowymi, Komendą Powiatową Policji, a także z zespołem gminnych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i placówek wsparcia dziennego dla dzieci o nazwie „Centrum Usług Socjalnych w Chrzanowie”.

Ważną rolę w ograniczaniu przemocy w rodzinie w gminie pełni Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Podejmuje on w środowisku lokalnym działania obejmujące m.in.: świadczenie poradnictwa rodzinnego i prawnego, udzielanie osobom dotkniętym przemocą schronienia w hostelu w celu ich odizolowania od stosujących przemoc.

W Centrum Usług Socjalnych w Chrzanowie dla dzieci zagrożonych patologią społeczną, przemocą domową jest prowadzona działalność placówki wsparcia dziennego dla dzieci w formie specjalistycznej pod nazwą Świetlica Terapeutyczna oraz placówka wsparcia dziennego dla dzieci w formie opiekuńczej pod nazwą Świetlica Środowiskowa.

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Chrzanów integruje i koordynuje działania w/w podmiotów w zakresie przemocy w rodzinie.

Tabela 4. Pomoc osobom i rodzinom, w których występują problemy uzależnienia

Liczba osób i rodzin	2016 r.	2017 r.
Rodziny z problemem uzależnień objęte pomocą materialną przez OPS w Chrzanowie	190	191
Osoby korzystające z grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej przy OPS w Chrzanowie	24	18

Liczba osób które skorzystały z pomocy indywidualnej w zakresie doznawania przemocy domowej	68	74
Liczba wdrożonych procedur Niebieskich Kart	129	144
Profilaktyka uzależnień wśród dzieci i młodzieży		
Liczba dzieci, które skorzystały z wypoczynku dofinansowanego ze środków GKRPA	75	75
Liczba dzieci, które skorzystały z zajęć w świetlicach środowiskowych i terapeutycznych organizowanych przez CUS dofinansowanych ze środków GKRPA	90	90
Liczba udzielonych dotacji dla organizacji pozarządowych ze środków GKRPA	22	27

Źródło: OPS Chrzanów

5. Działalność profilaktyczna

Istotną rolę w rozwiązywaniu problemów alkoholowych odgrywa działalność profilaktyczna. W jej ramach Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we współpracy z Urzędem Miejskim w Chrzanowie, Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz innymi podmiotami działającymi w tym obszarze (organizacjami pozarządowymi) organizuje lub współorganizuje wiele przedsięwzięć profilaktycznych kierowanych zarówno do dzieci i młodzieży, jak i dorosłych mieszkańców gminy. W latach 2016-2017 były to m.in.:

- zajęcia dla dzieci i młodzieży w 2 funkcjonujących w gminie placówkach wsparcia dziennego (rocznie uczęszcza do nich ok. 90 dzieci), których działalność ukierunkowana jest na rozwój wychowanków a w szczególności na prowadzenie profilaktyki uzależnień, poszerzenie zainteresowań i uzdolnień poprzez zajęcia artystyczno – manualne, promowanie zdrowia i rozwój fizyczny poprzez zajęcia sportowo – ruchowe oraz gry zespołowe, a także dożywanie i przeciwdziałanie przestępczości nieletnich,
- Profilaktyczny Rajd Świetlic Środowiskowych "Papieskim Szlakiem" - w 2016 r. i w 2017 r. miał miejsce w Białym Dunajcu, celem rajdu było przybliżenie uczestnikom postaci św. Jana Pawła II, szerzenie profilaktyki przeciwdziałania uzależnieniom, wskazanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu,
- Chrzanowskie Dni Trzeźwości w ramach których organizowane były: konkursy plastyczne, konkurencje sprawnościowe, tańce integracyjne, bloki imprez sportowych dla dzieci i młodzieży, spotkania w Zakładzie Karnym w Trzebini dotyczące oferty pomocy dla osób uzależnionych po opuszczeniu Zakładu Karnego oraz spotkania w Noclegowni w Chrzanowie dotyczące wychodzenia z uzależnienia i bezdomności,
- organizowanie wakacyjnych wyjazdów dzieci ze świetlic profilaktyczno – środowiskowych i świetlicy terapeutycznej na letnie obozy profilaktyczno- terapeutyczne – w 2016 r. wyjazd do Białego Dunajca, a w 2017 r. do Marianówki oraz obóz Harcerskiej Akcji Letniej na terenie chrzanowskiej Harcerskiej Bazy Obozowej w Szarym Dworze,
- Chrzanowska Olimpiada Przedszkolaków organizowana w Miejskim Ośrodku Kultury, Sportu i Rekreacji w Chrzanowie,
- Festyn Parafialny przy Parafii Matki Bożej Różańcowej, w trakcie którego realizowano szereg zajęć o charakterze profilaktycznym, wychowawczym, sportowym i kulturalnym. Dzięki pomocy

GKRPA w pomieszczeniach parafialnych był zorganizowany punkt konsultacyjno – edukacyjny, w którym można było otrzymać informacje dotyczące problematyki uzależnień.

6. Zdiagnozowane problemy

Przeprowadzona diagnoza wskazuje na trzy podstawowe problemy:

1. niski poziom wiedzy mieszkańców gminy na temat szkodliwości zażywania środków psychoaktywnych,
2. występowanie przemocy w rodzinie oraz uzależnień od środków psychoaktywnych w Gminie Chrzanów,
3. niewystarczająca wiedza w zakresie możliwości uzyskania profesjonalnej pomocy przez osoby zagrożone i uzależnione od środków psychoaktywnych oraz osoby współuzależnione.

Wymienione problemy skłaniają do kontynuacji podejmowanych działań, mających na celu, min.:

- podnoszenie świadomości społecznej w zakresie uzależnień poprzez realizację programów profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży i rodziców oraz organizowanie kampanii informacyjnych w szkołach jak i środowisku pozaszkolnym,
- zwiększenie zakresu informacji o instytucjach, które pomagają mieszkańcom z problemem uzależnień,
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez koordynację i usprawnienie działań instytucji i organizacji zajmujących się pomocą rodzinom,
- zapobieganie uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży szkolnej poprzez zapewnienie atrakcyjnych sposobów spędzania czasu wolnego.

III. CELE, PRIORYTETY I ZADANIA PROGRAMU

1. Cel strategiczny

Ograniczenie szkód społecznych i zdrowotnych wynikających ze spożywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez mieszkańców Gminy Chrzanów, a w szczególności przez osoby niepełnoletnie.

2. Cele operacyjne:

1. Poprawa jakości życia rodzin z problemem uzależnień, ze szczególnym uwzględnieniem ograniczania zjawiska przemocy w rodzinie,
2. Podniesienie w społeczeństwie, a w szczególności wśród młodzieży poziomu wiedzy o zagrożeniach wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych oraz zachowań ryzykownych.

Tabela 5. Cele operacyjne

Cel operacyjny	Wskaźnik	Źródło pozyskania wskaźnika
<p>1. Poprawa jakości życia rodzin z problemem uzależnień od substancji psychoaktywnych, ze szczególnym uwzględnieniem pomocy rodzinom doświadczającym przemocy domowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba programów profilaktycznych przeprowadzonych przez realizatorów Programu wraz z liczbą uczestników, • liczba warsztatów i programów skierowanych do dzieci i młodzieży, • liczba dzieci, młodzieży i rodziców uczestniczących w programach profilaktycznych, • liczba osób korzystająca z pomocy terapeutycznej 	<p> sprawozdania jednostek organizacyjnych, organizacji pozarządowych, innych podmiotów realizujących Program</p>
<p>2. Podniesienie w społeczeństwie, a w szczególności wśród młodzieży poziomu wiedzy o zagrożeniach wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych oraz zachowań ryzykownych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zorganizowanych akcji informacyjnych wraz z liczbą odbiorców, • liczba warsztatów wraz z liczbą uczestników, • liczba zajęć profilaktycznych dla dzieci i rodziców wraz z liczbą uczestników 	

Źródło: OPS Chrzanów

3. Priorytety

- Działania profilaktyczne, edukacyjne i informacyjne, których celem jest zapobieganie procesowi powstawania uzależnienia oraz zapobieganiu przemocy w rodzinie,
- Promocja zdrowego stylu życia i trzeźwego spędzania wolnego czasu przez młodzież poprzez wsparcie i współfinansowanie wybranych działań realizowanych przez instytucje i stowarzyszenia,
- Pomoc terapeutyczna dla osób uzależnionych, doświadczających przemocy domowej oraz pomoc dla członków rodzin – grupy terapeutyczne, grupy wstępne.

4. Zadania

1. **Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych:**

1. pomoc terapeutyczna dla osób uzależnionych, pomoc członkom ich rodzin oraz osobom doświadczającym przemocy domowej – działania całoroczne, mające na celu zwiększenie pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych oraz pomocy członkom ich rodzin,
2. terapia grupowa dla osób uzależnionych - z inicjatywy GKRPA prowadzona jest grupa intensywnej terapii dla osób z problemem alkoholowym lub innymi problemami wynikającymi z używania substancji psychoaktywnych,
3. realizacja zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych poprzez pracę z osobami uzależnionymi od alkoholu w celu zmotywowania ich do leczenia odwykowego łącznie ze skierowaniami spraw do Sądu Rejonowego w Chrzanowie z wnioskiem o zastosowanie wobec nich obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w stacjonarnym lub niestacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego,
4. prowadzenie i utrzymanie punktu konsultacyjno-informacyjnego dla osób z problemem alkoholowym, narkotykowym i członków ich rodzin oraz ofiar przemocy domowej przez Dział Profilaktyki i Terapii,
5. prowadzenie poradnictwa oraz pracy socjalnej na rzecz osób i rodzin narażonych na problemy alkoholowe i narkotykowe, doświadczające przemocy domowej,
6. prowadzenie rozmów z osobami uzależnionymi od alkoholu, narkotyków oraz zagrożonych uzależnieniem w celu zaprzestania picia, używania środków psychoaktywnych oraz podjęcia ewentualnego leczenia odwykowego,
7. objęcie szczególną opieką terapeutyczną trzeźwiejących alkoholików, rozmowy terapeutyczne z trzeźwiejącymi alkoholikami i osobami przestającymi brać narkotyki w celu umacniania zachowań abstynenckich,
8. kierowanie osób uzależnionych i współuzależnionych na odpowiednie terapie realizowane w Chrzanowie oraz terapie stacjonarne prowadzone w zamkniętych ośrodkach odwykowych.

Wskaźniki:

1. *wysokość środków finansowych, przeznaczonych na udzielenie pomocy osobom uzależnionym w Ośrodku Pomocy Społecznej w Chrzanowie,*
 2. *ilość wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego względem osób podejrzanych o nadużywanie alkoholu, przeprowadzonych rozmów, badań biegłych sądowych i spraw przekazanych do sądu rejonowego,*
 3. *ilość szkoleń i kursów dla członków GKRPA oraz spotkań z przedstawicielami instytucji działającymi w obszarze profilaktyki alkoholowej.*
- 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie**
1. grupa wstępna dla osób doświadczających przemocy domowej, realizacja zajęć edukacyjnych i samopomocowych skierowana do osób dotkniętych przemocą domową w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie,
 2. współpraca Działu Profilaktyki i Terapii oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z Zespołem Interdyscyplinarnym oraz udział w pracach "grup roboczych" w zakresie realizacji procedury "Niebieskich Kart" dotyczących pomocy ofiarom przemocy

domowej, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Pracownicy Działu Profilaktyki i Terapii oraz członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach procedury "Niebieskich Kart" rozszerzają działania związane ze zwalczaniem zjawiska przemocy w rodzinie w zakresie prowadzenia poradnictwa, interwencji, działań edukacyjnych i profilaktycznych, uczestnicząc w zespole interdyscyplinarnym i grupach roboczych wraz z przedstawicielami jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, kuratorów sądowych przyczyniając się do rozwiązywania problemów w rodzinie związanych z występującą przemocą domową,

3. prowadzenie "telefonu wsparcia" w celu udzielania pomocy psychologicznej osobom z problemami alkoholowymi i innymi uzależnieniami, doświadczającymi przemocy domowej oraz członkom ich rodzin, zadanie realizowane również w zakresie zwiększania dostępności do lokalnych telefonów informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
4. współfinansowanie placówki opiekuńczo – wychowawczej wsparcia dziennego dla dzieci w formie specjalistycznej pod nazwą Świetlica Terapeutyczna oraz placówki wsparcia dziennego dla dzieci w formie opiekuńczej pod nazwą Świetlica Środowiskowa przy ul. Kolonia Stella 11 w Centrum Usług Socjalnych w Chrzanowie.

Wskaźniki:

1. *wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań opiekuńczo-wychowawczych i zajęć socjoterapeutycznych w placówkach wsparcia dziennego,*
 2. *wysokość środków na programy z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym,*
 3. *liczba osób objęta procedurą „Niebieska Karta”.*
- 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, zajęć poprzez sztukę a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych**
1. prowadzenie wśród dzieci i młodzieży, profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dotyczącej różnego typu uzależnień oraz występowania przemocy domowej,
 2. współdziałanie z pedagogami szkolnymi oraz koordynowanie działań opiekuńczych i terapeutycznych prowadzonych w świetlicach środowiskowych,
 3. realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowo- profilaktycznych i kulturalno – edukacyjnych w szkołach podstawowych i gimnazjach dla dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniami, przemocą domową,
 4. upowszechnianie materiałów informacyjnych o chorobie alkoholowej i narkotykowej oraz uzależnieniach w ramach działań profilaktycznych, a także w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
 5. działania służące prowadzeniu zadań profilaktycznych w szkołach podstawowych zarówno w czasie zajęć szkolnych, jak też w dni wolne od nauki w cyklach od pojedynczych imprez,

aż po kilkumiesięczne cykle profilaktyczne w formie konkursów plastycznych, literackich, wiedzy o problemach alkoholowych, narkotykowych, tytoniowych i innych uzależnień oraz przemocy domowej,

6. organizowanie obozów i kolonii w czasie wakacji profilaktyczno – terapeutycznych dla dzieci zagrożonych patologią społeczną, przemocą domową.

Wskaźniki:

1. *wysokość środków finansowych, stanowiących dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych i innych działań oraz liczba uczestników,*
2. *wysokość środków finansowych, stanowiących dofinansowanie letniego wypoczynku dla dzieci z rodzin z problemem uzależnień,*
3. *ilość konkursów i kampanii propagujących trzeźwość oraz liczba uczestników.*
4. **Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, punktów konsultacyjnych oraz osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień**
 1. dofinansowanie programów z zakresu przeciwdziałania patologiom społecznym, realizowanych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty, dla osób oraz rodzin dotkniętych problemem uzależnień,
 2. stała współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją, Prokuraturą, Sądem, Zakładem Lecznictwa Ambulatoryjnego w Chrzanowie, Poradnią Leczenia Uzależnień od Alkoholizmu i Współuzależnienia, wojewódzkimi ośrodkami leczenia odwykowego w celu zwiększenia i poszerzenia form pomocy dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz przeciwdziałania przemocy domowej,
 3. współpraca z nauczycielami i wychowawcami w zakresie profilaktyki w szkole oraz w zakresie pomocy dzieciom ofiarom przemocy domowej,
 4. dofinansowanie organizacji konferencji, szkoleń,
 5. współpraca z mediami w zakresie przeciwdziałania powstawaniu problemów alkoholowych, narkotykowych, innych uzależnień, zapobieganie przemocy domowej oraz promocji zdrowego stylu życia,
 6. dofinansowanie działań podejmowanych przez instytucje oraz organizacje pozarządowe, których cele statutowe przewidują podejmowanie działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i innym uzależnieniom, przemocy w rodzinie oraz pomocy osobom i rodzinom zagrożonym wykluczeniem społecznym,
 7. współpraca ze środowiskami kościelnymi w sferze ich działalności na rzecz profilaktyki i promowania postaw trzeźwościowych,
 8. promocja zdrowego stylu życia i trzeźwego spędzania wolnego czasu przez młodzież poprzez wsparcie i współfinansowanie wybranych działań realizowanych przez instytucje i stowarzyszenia,
 9. włączanie organizacji pozarządowych i innych podmiotów w wykonanie zadań wynikających z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkotykowych i innych uzależnień, wzmacnianie współpracy tych podmiotów w zakresie dotkniętym przemocą domową,

10. rozbudowa, budowa i remonty bazy sportowo – rekreacyjnej na terenie Gminy Chrzanów.

Wskaźniki:

1. *wysokość środków przeznaczona na rozbudowę, budowę i remonty bazy sportowo - rekreacyjnej*
 2. *wysokość środków finansowych przekazanych na działania podejmowane przez instytucje oraz organizacje pozarządowe.*
- 5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy, promocji i warunków sprzedaży napojów alkoholowych oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego**
1. wizytacje i kontrole w punktach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych pod kątem przestrzegania zapisów zawartych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
 2. podejmowanie interwencji w przypadku nieprzestrzegania zasad i warunków korzystania z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, tj. zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych, ich sprzedaży alkoholu nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw.

Wskaźniki:

1. *liczba kontroli i wizytacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych,*
2. *liczba podjętych interwencji w zakresie nieprzestrzegania zasad i warunków korzystania z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.*

6. Zapewnienie realizacji zadań zawartych w Programie

1. wspieranie rozwoju instytucjonalnego podmiotów realizujących zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i przemocy, w tym m.in.:
 - a/ zakupy wyposażenia (doposażenia), w tym środków trwałych, związane z obsługą GKRPA,
 - b/ zakupy materiałów i artykułów związanych z obsługą GKRPA,
 - c/ działalność GKRPA, biegłych wydających opinie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu dla potrzeb Komisji.

IV. REALIZACJA PROGRAMU I ŹRÓDŁA JEGO FINASOWANIA

1. Jednostka realizująca Program

Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie.

2. Realizatorzy Programu i Partnerzy

1. Dział Profilaktyki i Terapii w Ośrodku Pomocy Społecznej w Chrzanowie,
2. Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego w Chrzanowie Sp. z o.o. Poradnia Leczenia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia,
3. III Wydział Rodzinny i Nietletnich Sądu Rejonowego w Chrzanowie,

4. Komenda Powiatowa Policji w Chrzanowie,
5. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Chrzanowie,
6. Placówka opiekuńczo – wychowawcza wsparcia dziennego o nazwie Świetlica Terapeutyczna oraz placówka wsparcia dziennego Świetlica Środowiskowa w Centrum Usług Socjalnych. Świetlica "Nicolaus" przy Parafii św. Mikołaja,
7. Szkoły, przedszkola i inne instytucje organizujące zajęcia i programy profilaktyczne,
8. Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Chrzanowie,
9. Grupy samopomocowe (AA dla osób uzależnionych przy Parafii św. Mikołaja, AA dla osób uzależnionych przy parafii MB Różańcowej, AI Anon dla osób współuzależnionych przy Parafii św. Mikołaja w Chrzanowie),
10. Grupy terapeutyczne przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Chrzanowie (terapia grupowa dla osób uzależnionych, grupa wstępna dla osób doświadczających przemocy domowej),
11. Realizatorzy programów profilaktycznych,
12. Wojewódzkie Ośrodki Lecznictwa Odwykowego w Andrychowie, Gorzycach, Parzymiechach, Krakowie i inne,
13. Ośrodki Leczenia Narkomanii na terenie kraju,
14. Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Chrzanów.

3. Źródła Finansowania

Na sfinansowanie zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkotykowych i innych uzależnień przeznaczają się opłaty pobierane za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Wydatki budżetu gminy na realizację programu zamieszcza się w Dz. 851 rozdz. 85154 – "Przeciwdziałanie alkoholizmowi" oraz w Dz. 851 rozdz. 85153 "Zwalczanie narkomanii".

Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację Programu określi uchwała budżetowa Gminy Chrzanów na 2019 r.

4. Monitoring Programu i sprawozdawczość

Realizacja Programu podlegać będzie stałemu monitorowaniu. Celem monitoringu będzie ustalenie czy zaplanowane działania Programu zostały zrealizowane zgodnie z założeniami. Monitoring obejmować będzie następujące elementy:

1. czas realizacji zaplanowanych działań oraz ich zakres,
2. wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań,
3. stan realizacji poszczególnych zadań ujętych w Programie.

Monitoring realizacji Programu będzie prowadzony na podstawie sprawozdań przekazywanych przez jego realizatorów do Działu Profilaktyki i Terapii Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie. Wnioski z niego płynące zostaną uwzględnione w sprawozdaniu.

Program ma charakter otwarty. W przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych lub nowych potrzeb, zadania w nim wyznaczone mogą zostać zmodyfikowane lub poszerzone.

V. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GKRPA

Ustala się następujące zasady wynagradzania członków GKRPA:

1. wynagrodzenia członków GKRPA są klasyfikowane w dziale 851 – "Ochrona Zdrowia", rozdział 85154 – "Przeciwdziałanie alkoholizmowi" § 4170 oraz w dziale 851 – "Ochrona Zdrowia" rozdział 85153 – "Zwalczanie narkomanii" § 4170.
2. z członkiem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zawierana jest umowa cywilno – prawna, która przewiduje wynagrodzenie w postaci ryczału miesięcznego ustalonego w następujący sposób:
 - dla przewodniczącego, jego zastępcy i sekretarza Komisji – 0,25 minimalnego wynagrodzenia krajowego brutto,
 - dla pozostałych członków Komisji – 0,25 minimalnego wynagrodzenia krajowego brutto. Wynagrodzenie przysługuje za pracę w Komisji i co najmniej dwóch zespołach roboczych oraz przygotowywanie niezbędnych materiałów. Ryczałt za dany miesiąc ulega zmniejszeniu o 25 % w przypadku nieobecności na posiedzeniu Komisji i więcej niż jednym posiedzeniu zespołu roboczego Komisji. O każdym przypadku przebywania na zwolnieniu lekarskim członkowie Komisji mają poinformować sekretarza Komisji. Za okres nieobecności z powodu przebywania na zwolnieniu lekarskim wynagrodzenie nie przysługuje i nie ma zastosowania jego obniżenie o 25%.

Członkowie GKRPA zobowiązani są także do współpracy z instytucjami i organizatorami programów profilaktyczno terapeutycznych dofinansowanych przez GKRPA.

VI. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkotykowych i innych uzależnień, GKRPA przedstawia Radzie Miejskiej w terminie do 31 marca 2020 r.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Zubik